

pověď osobám třetím, jež na těch kterých objektech snad hospodaří (pachtýřům a pod.), není věcí soudu, nýbrž věcí Státního pozemkového úřadu, jež nebude moci proti nim provést exekuci, kterou mu § 20 (3) nový doslov proti vypovězenému hospodáři dopouští. To však nemůže býti důvodem, aby se nezachovala v platnosti výpověď daná vlastníci z těch nemovitostí, na kterých sama hospodaří, bránit to jen skutečnému převzetí nevypovězených objektů (§ 12), ale ne výpovědi samé, třeba se omezila jen na některé objekty neboli jen na některé hospodařící osoby a jiné pominula. To jest přípustno, jak z §§ 8 a 11 bezpečně plyne. Opět tedy nelze říci, že nešetřeno některého z předpisů §§ 12—25, což jedině může býti důvodem stížnosti. Ad 2. Ustanovení § 3 a) zák., že ty a ty objekty jsou ze záboru vyloučeny, není normou absolutní, působící o sobě vyloučení, nýbrž záboru podléhají i tyto objekty tak dlouho, dokud nebyly výrokem příslušného úřadu za vyloučené uznány. Příslušným k tomu výroku je však dle § 7 čís. 1 zák. o poz. úř. Státní pozemkový úřad, jež má k tomu potřebí dle § 11 čís. 1 téhož zákona souhlasu správního výboru, nemůže tedy o tom rozhodovati soud, jak rekursní soud okresnímu soudu ve svém zrušovacím usnesení ukládá. Ale opět není v § 12—25 zák. náhr. tento výrok Státního pozemkového úřadu učiněn podmínkou výpovědi a výpověď vůbec od rozřešení této otázky nezávisí.

Čís. 1891.

Aktivně oprávněn ku sporu jest i ten, na koho byla sporná pohledávka postoupena sice již po podání žaloby, avšak před vynesením rozsudku první stolice. Vliv postupu pohledávky za řízení v první stolici na přisouzení útrat zvítězivšímu postupníku.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, Rv II 188/22.)

Proti žalobě ze dne 4. května 1922 na zaplacení kupní ceny za dodané sádlo namítl žalovaný nedostatek aktivní legitimace, ježto obchod uzavřel Sch., nikoliv žalobce. Procesní soud první stolice rozsudkem ze dne 6. prosince 1921 žalobě vyhověl, zjistiv, že Sch. postoupil dne 2. prosince 1921 žalobci své nároky z prodeje sádla. Odvolací soud žalobu zamítl a uvedl mimo jiné v důvodech: Co se týče postupu pohledávky žalobci dopisem ze dne 2. prosince 1921, dlužno připomenouti, že postup se stal teprve 4 dny před skončením jednání v první stolici a dlouho po podání žaloby a že na tento jinak snad platný postup při posouzení žalobcova oprávnění ohled vzíti nelze; neboť ku podání žaloby oprávněn jest jen ten, komu v čase podání žaloby již přináleží právo, jež se žalobou uplatňuje. Obdobné použití § 406 c. ř. s. na otázku oprávnění ku sporu jest vyloučeno, ježto toto ustanovení jest výjimečné a týče se jen splatnosti žalobního nároku.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu a přisoudil žalobci útraty druhé a třetí stolice, útraty první stolice pak navzájem zrušil.

Důvody:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvod mylného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) nelze upřítí oprávnění. Jest sice správným

náhled odvolacího soudu, že při podání žaloby nebyl žalobce k žalobě oprávněn, poněvadž Ervín Sch., prodávaje sádlo žalovanému, mu neoznámil, že jedná jménem žalobce a že sádlo pod vlastním jménem odeslati dal a též žalovaného vlastním jménem o zaplacení upomínal, žádaje, aby tržová cena jemu byla zaplacená. Dlužno též přisvědčiti náhledu odvolacího soudu v tom směru, že žalovaný tím, že přijal účet za sádlo na papíře, opatřeném firmou žalobcovou a že slíbil peníze poukázati, nedal ještě způsobem, každou pochybnost vylučujícím, na jevo, že přijímá žalobce za svého věřitele (§ 863 obč. zák. a čl. 317 obch. zák.). Nelze však souhlasiti s náhledem odvolacího soudu, že postup zažalované pohledávky z Ervína Sch-a na žalobce za sporu před soudcem procesním byl bez významu. Sporný poměr dlužno přece posuzovati dle stavu, jaký zde jest v den vyhlášení rozsudku. To plyne nejen z ustanovení § 406 c. ř. s., nýbrž hlavně z předpisu § 35 ex. ř., dle něhož mohou proti vykonatelnému nároku podány býti námitky, spočívající na skutečnostech, nárok zrušujících neb zastavujících, které nastaly teprve po vzniku exekučního titulu. Pak-li však titulem exekucním jest soudní rozhodnutí, jest rozhodnou doba, až do které dlužník mohl příslušných skutečností účinně užití v předcházejícím řízení soudním. Byl-li tedy postup žalobního nároku z Ervína Sch-a na žalobce ještě před ukončením ústního líčení rozepře proveden, bylo jeho právem, ano povinností, nechtěl-li se vydati v případné nové rozepři námitce věci rozsouzené, by ohlásil stavší se postup ve sporu před soudem procesním, by naň při rozhodování zřetel vzat býti mohl. Bylo pak povinností procesního soudu, aby k postupu při řešení sporu přihlížel, neboť žalobce, byť i nebyl věřitelem žalobní pohledávky, při podání žaloby, byl jím jistě již před vyhlášením rozsudku prvního soudu. Poněvadž pak, jak nižšími soudy bylo na základě dopisu ze dne 2. prosince 1921 a výpovědi svědka Ervína Sch-a a zjištěno, pohledávka, o níž jde spor, byla žalobci postoupena dne 2. prosince 1921 a rozsudek byl prohlášen teprve 6. prosince 1921, bylo nutno na postup ten při rozhodnutí vzíti zřetel a jest mylným opačný právní náhled soudu odvolacího. Poněvadž závazek žalovaného byl již zjištěn soudem první stolice a dle uvedeného byl žalobce v den rozsudku pravým věřitelem pohledávky, bylo nutno mu pohledávku tu přiznati a žalovaného k jejímu zaplacení odsouditi. Nedostatek aktivního oprávnění ke sporu v čase podání žaloby má však vliv na otázku útrat sporu. V den zahájení sporu nebyl žalobce oprávněn k žalobě a nedostatek jeho žalobního oprávnění trval od 4. května až do 2. prosince 1921. Útraty, které žalovanému vzešly řízením před soudem prvním v čase od 4. května do 2. prosince 1921, musí mu žalobce nahraditi, poněvadž až do té doby nebyl povinen žalobci platiti a nezavdal mu tedy k žalobě příčiny (§ 45 c. ř. s.). Útraty další musí však nahraditi žalobci žalovaný. Jakmile totiž postup mu byl oznámen, měl žalovaný, chtěl-li se před dalšími útratami chrániti, žalobní nárok uznati. Neučinil-li tak, zavinil svým chováním další útraty sporu a musí je žalobci, pokud byly nutny a účelny, nahraditi (§ 43 c. ř. s.). Musí mu tedy nahraditi útraty řízení odvolacího i dovolacího (§ 50 c. ř. s.). Poněvadž pak útraty před soudem procesním, jež zavinil jednak žalobce, jednak žalovaný, jsou celkem stejné, ruší se navzájem a bude tudíž žalovaný hraditi pouze útraty druhé a třetí stolice.